

Samarbetsavtal mellan Esbo stad och Grankulla stad om att bilda ett sysselsättningsområde och ett gemensamt organ

STF 23.10.2023 § 48

184/00.04.01.00/2023

Mer information:

stadsdirektör Christoffer Masar, tfn 050 411 0163

personaldirektör Maari Valli, tfn 040 670 8856

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Arbetskraftstjänsterna överförs till kommunerna och de sysselsättningsområden som kommunerna bildar 1.1.2025. Om offentliga arbetskraftstjänster och uppgifter i anslutning till dem som kommunerna ansvarar för stadgas i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

Esbo stadsstyrelse beslutade 28.8.2023 § 213 att ett sysselsättningsområde som bildas av Esbo stad och Grankulla stad ska beredas enligt modellen med en ansvarig kommun. Grankulla stadsstyrelse har behandlat alternativen för organisering av sysselsättningsområdet 4.9.2023 § 134 och antecknat den delgivna utredningen om beredningen för kännedom.

Samarbetet mellan kommunerna inom sysselsättningsområdet är lagstadgat. Enligt 8 § i kommunallagen ansvarar en av kommunerna eller en samkommun för organiseringen av uppgifterna för alla kommuners räkning vid lagstadgat samarbete. I enlighet med Esbo stadsstyrelsens beslut har beredningen fortsatt utifrån modellen med en ansvarig kommun.

Kommunerna inom sysselsättningsområdet ska senast 31.10.2023 tillstålla arbets- och näringsministeriet ett avtal om inrättande av ett gemensamt organ för ordnande av arbetskraftstjänster samt en plan för ordnandet av arbetskraftstjänster.

Innehållet i samarbetsavtalet

Enligt 51 § i kommunallagen kan en kommun sköta en uppgift för en eller flera kommuners räkning så att kommunerna har ett gemensamt organ som svarar för skötseln av uppgiften.

I 52 § i kommunallagen föreskrivs det vad som åtminstone ska bestämmas i avtalet om det gemensamma organet:

1. det gemensamma organets uppgifter samt vid behov om överföringen av det organiseringsansvar som avses i 8 §;
2. det gemensamma organets sammansättning och de andra kommunernas rätt att utse ledamöter i organet;
3. grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem;
4. avtalets giltighet och uppsägning av avtalet.

I beslutsförslaget föreslås det att fullmäktige godkänner samarbetsavtalet om ett sådant gemensamt organ för sysselsättningsområdet som förutsätts i modellen med en ansvarig kommun.

Gemensamt organ

En sektion som lyder under Esbo stadsstyrelse kommer att fungera som gemensamt organ.

Det gemensamma organet kommer att bestå av sju (7) ledamöter med varsin personlig ersättare. Esbo stad kommer att utse fem (5) ledamöter med ersättare till det gemensamma organet och Grankulla stad två (2) ledamöter med ersättare.

Fördelningsgrunder för kostnaderna

I enlighet med samarbetsavtalet fördelas kostnaderna i sysselsättningsområdets driftsekonomi årligen gemensamt mellan avtalsparterna enligt kriterierna för bestämmande av statsandelarna.

De kriterier och den statistik som används vid beräkningen baserar sig på de kalkyleringsfaktorer för statsandelen för kommunal basservice som finansministeriet senast fastställt.

Nettokostnaderna för de arbets- och näringstjänster som producerats för avtalsparterna fördelas på följande sätt mellan avtalsparterna:

- Av de faktiska kostnaderna allokeras 50 % utgående från de proportionella andelarna av 18–64-åringar i städerna och 50 % utgående från den proportionella mängden arbetslösa (omfattande begrepp).
- Städernas proportionella andelar av 18–64-åringar och arbetslösa (omfattande begrepp) uträknas från den sammanlagda mängden i de städer som omfattas av avtalet.

Plan för ordnande av arbetskraftsservice

Syftet med reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 är att göra arbetskraftstjänsterna till en del av kommunens arbete med livskraft samt att producera effektivare och mer tillgängliga arbetskraftstjänster. I och med reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024 överförs cirka 100 olika tjänster och uppgifter från statens arbets- och näringsbyrå, närings-, trafik- och miljöcentral samt utvecklings- och förvaltningscenter till kommunerna. Dessutom överförs upphandlings- och utbetalningsuppgifterna för de tjänster som överförs. Reformen inverkar inte endast på lagstadgade myndighetsuppgifter utan också på verksamhetsmiljön, partnerskap och andra sysselsättningsfrämjande tjänster. Utöver dessa har reformen betydande konsekvenser för kommunernas ekonomi och prognostiseringen av den. I och med reformen läggs de nuvarande arbets- och näringsbyråerna ned och byråernas personal övergår i kommunernas tjänst genom överlåtelse av rörelse som så kallade gamla arbetstagare. Enligt nuvarande uppskattning överförs cirka 240 anställda till det sysselsättningsområde som bildas av Esbo och Grankulla.

Ordnandet av arbetskraftsservicen och övriga lagstadgade uppgifter i anslutning till detta utgör en ny statsandelsuppgift för kommunerna. I fråga om de arbetskraftstjänster som överförs betalas statsandelar med allmän täckning på basis av kommunens befolkning i arbetsför ålder (18–64-åringar) samt antalet arbetslösa. Antalet arbetslösa beräknas på basis av omfattande arbetslöshet, varvid också de arbetslösa som omfattas av arbetskraftstjänster samt de som utför lönesubventionerat arbete räknas med. Utöver de nya

statsandelskriterierna ger staten också stöd som täcker kostnaderna för integration av arbetslösa med främmande språk som modersmål. Kommunens ansvar för utkomstskyddet för arbetslösa tidigareläggs jämfört med nuläget och enskilda kommuners finansieringsandel ändras enligt både antalet arbetslösa och arbetslöshetens längd.

Av planen för ordnande av arbetskraftsservice inom Esbo-Grankulla sysselsättningsområde framgår de ekonomiska resurser och personalresurser som reserveras för skötseln av de lagstadgade uppgifterna inom området samt hur de fördelas; lösningar som gäller produktion och inriktning av tjänster; antalet verksamhetsställen och deras placering; samarbetspartner och samarbetsformer; främjande av arbetskraftsinvandring, matchning av arbetskraft och arbetstillfällen samt av arbetskraftens rörlighet; och beredskap för strukturomvandlingar.

Uppgifterna om omfattningen och fördelningen av de ekonomiska resurserna och personalresurserna främjar en helhetsbild av planen för ordnande av tjänster i det sysselsättningsområde som bildas av Esbo och Grankulla. Genom allokeringen beskrivs för vilka funktioner och tjänster personalens arbetsinsats ska användas och hur arbetskraftsunderlaget i regionen har beaktats i fråga om den. När det gäller resurserna bör det noteras att de resurser som reserveras för arbetskraftsservice också används för arbetskraftsmyndighetens uppgifter enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (381/2023) och för uppgifter enligt lagen om främjande av integration. Vilken andel av resurserna som används för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen, kommer dock sannolikt att preciseras först i det samarbetsavtal som avses i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen.

De lösningar som gäller produktion och inriktning av tjänster gäller sådan överföring av myndighetsbefogenheter som avses i kommunallagen och vilka tjänster sysselsättningsområdet själv producerar av de tjänster som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och lagen om främjande av integration och vilka tjänster sysselsättningsområdet köper. I fråga om detta delområde beskrivs i dokumentet också i hurdana regionala helheter tjänsterna och eventuella upphandlingar ska genomföras och hur eventuella regionövergripande och riksomfattande upphandlingsbehov ska tillgodoses. I fråga om fördelningen av tjänsterna beskrivs i huvuddrag hur olika målgrupper ska beaktas vid produktionen av tjänsterna. Särskild uppmärksamhet har ägnats åt hur utsatta målgrupper, såsom unga, invandrare och personer som integreras samt långtidsarbetslösa har beaktats vid produktionen av tjänster. I planen beskrivs hur dessa verksamhetsformer kopplas till produktionen av arbetskraftsmyndighetens tjänster. Dessutom beskrivs hur arbetsgivartjänster ska ordnas.

För att få en helhetsbild av nätverket för arbetskraftsservice beskrivs antalet verksamhetsställen och deras placering i planen för ordnande av arbetskraftsservice inom Esbo-Grankulla sysselsättningsområde. Verksamhetsställets verksamhetsprinciper eller verksamhetskanaler beskrivs dock inte i detta dokument, eftersom de fortfarande kräver att den gemensamma servicestrategin för sysselsättningsområdet vidareutvecklas.

Syftet med beskrivningen av samarbetsparterna och samarbetsformerna inom sysselsättningsområdet är att skapa en mer omfattande helhet som anknyter till skötsel av sysselsättning och främjande av integration. I planen för ordnande av arbetskraftsservice inom Esbo-Grankulla sysselsättningsområde beskrivs utöver

samarbetspartnerna enligt 9 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice också samarbetet med företagstjänstorganisationer, privata tjänsteleverantörer och andra kommunala sektorer. När offentlig arbetskraftsservice ordnas ska det enligt 5 § 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice särskilt främjas att personer med svag ställning på arbetsmarknaden får arbete. Unga samt invandrare med långvarig arbetslöshet har en svag ställning på arbetsmarknaden i Esbo-Grankulla sysselsättningsområde. I planen för ordnande av arbetskraftsservice beskrivs främjandet av sysselsättningen för dessa målgrupper inom sysselsättningsområdet på en noggrannare nivå.

Främjande av arbetskraftsinvandring samt matchning och arbetskraftens rörlighet är teman som kräver regionövergripande åtgärder. De planerade åtgärderna beskrivs i planen för ordnande av arbetskraftsservice till den del det är möjligt i september 2023. Esbo-Grankulla sysselsättningsområde ska också främja arbetskraftens yrkesmässiga, regionala och internationella rörlighet för att tillgången på kompetent arbetskraft inte ska utgöra ett hinder för företagen eller för en hållbar tillväxt i Finland. I planen för ordnande av arbetskraftsservice inom Esbo-Grankulla sysselsättningsområde beskrivs genom vilka åtgärder sysselsättningsområdet ämnar säkerställa regional rörlighet och regionövergripande matchning samt främja internationell rekrytering.

Sysselsättningsområdets uppgift är att främja arbetskraftens rörlighet också mellan sysselsättningsområdena (nationellt). I planen för ordnande av arbetskraftsservice anges därför hur arbetskraftens rörlighet inom området främjas vid en strukturomvandling.

I planen ingår en beskrivning av sysselsättningsområdets proaktiva åtgärder vid en eventuell negativ eller positiv strukturomvandling. I planen beskrivs även samarbetet mellan de centrala intressentgrupperna i området för att stärka och upprätthålla livskraften och sysselsättningen vid en strukturomvandling. Dessutom beskrivs genom vilka konkreta åtgärder Esbo-Grankulla sysselsättningsområde ämnar bereda sig på en eventuell strukturomvandling. Finansieringsmodellen för arbetskraftsservice stärker i någon mån konsekvenserna av de ekonomiska konjunkturerna för kommunernas ekonomi.

Preciseringen av det innehåll som beskrivs i planen för ordnande av arbetskraftsservice och förberedelserna enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice fortsätter inom Esbo-Grankulla sysselsättningsområde från oktober 2023 till december 2024 som fortsatt beredning enligt servicestrategin för sysselsättningsområdet.

Stadsstyrelsen beslutade under sitt sammanträde 2.10.2023 att framföra sitt önskemål i fråga om planen för ordnande av arbetskraftsservice att det även ordnas förankrade tjänster med låg tröskel i Grankulla.

Stadsstyrelsen:

Fullmäktige beslutar att

- godkänna det bifogade samarbetsavtalet mellan Esbo stad och Grankulla stad om att bilda ett sysselsättningsområde och ett gemensamt organ och
- anteckna delfåendet av utredningen om planen för ordnande av arbetskraftsservice för kännedom.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.

Bilagor:

Samarbetsavtal

Bakgrundsmaterial:

Plan för ordnande av arbetskraftsservice inom Esbo-Grankulla
sysselsättningsområde 9.10.2023

Distribution:

Esbo stad